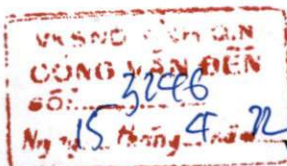

VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
CẤP CAO TẠI HÀ NỘI **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 17/TB-VC1-V2

Hà Nội, ngày 2 tháng 4 năm 2022

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Về giải quyết vụ án “Tranh chấp về thừa kế tài sản và yêu cầu hủy giấy chứng nhận quyền sử dụng đất”

Thực hiện chức năng kiểm sát giải quyết án dân sự “*Tranh chấp về thừa kế tài sản và yêu cầu hủy giấy chứng nhận quyền sử dụng đất*” giữa các nguyên đơn: Bà Hoàng Thị Vành, bà Hoàng Thị Liên, bà Hoàng Thị Vạnh và các bị đơn: Bà Hoàng Thị Vượng, anh Trịnh Văn Dự, do Tòa án nhân dân tỉnh Thanh Hóa xét xử tại Bản án dân sự sơ thẩm số 19/2019/DS-ST ngày 09 và 13/09/2019, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội nhận thấy Tòa án cấp sơ thẩm có vi phạm về việc thu thập, đánh giá chứng cứ, xác định di sản thừa kế, chia thừa kế để lại không đúng quy định của pháp luật, làm ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của đương sự đã bị Ủy ban thẩm phán hủy án giải quyết lại.

1. Nội dung vụ án và kết quả giải quyết của tòa án cấp sơ thẩm

Cụ Hoàng Văn Núi, cụ Phạm Thị Vành sinh được 07 người con là bà Hoàng Thị Vẻ (chết năm 1959), Hoàng Thị Vành, Hoàng Thị Vạnh, Hoàng Thị Vượng, Hoàng Thị Liên, Hoàng Thị Mỡn (chết năm 1998 không có chồng con), ông Hoàng Đình Đống (liệt sỹ, hy sinh năm 1968). Cụ Vành chết năm 1986, cụ Núi chết 1989, tài sản hai cụ để lại gồm 01 căn nhà gỗ lớn 5 gian, 03 gian nhà ngang trên diện tích đất 576m² thuộc thửa số 219, tờ bản đồ số 14, xã Vĩnh Hưng, huyện Vĩnh Lộc, tỉnh Thanh Hóa. Bà Hoàng Thị Mỡn không có chồng con, sống cùng và trông nom hai cụ. Hai cụ chết không để lại di chúc, anh Trịnh Văn Dự đến và sống cùng bà Mỡn trên thửa đất. Năm 1994, bà Mỡn được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Trước khi chết, bà Mỡn lập di chúc để lại di sản thừa kế cho bà Vượng và anh Trịnh Văn Dự (con trai bà Vượng). Nguyên đơn khởi kiện hủy giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đã cấp cho bà Mỡn, chia di sản thừa kế của hai cụ để lại. Di sản thừa kế được hưởng, các bà Vành, Vạnh, bà Liên và người liên quan là bà Trịnh Thị Bình, Trịnh Thị Vinh thống nhất để làm nhà thờ hai cụ.

2. Kết quả giải quyết của Tòa án

Tại Bản án dân sự sơ thẩm của Tòa án nhân dân tỉnh Thanh Hóa xử: Chấp nhận một phần nội dung đơn khởi kiện của các bà Vành, Vạnh, Liên về việc “Yêu cầu hủy giấy chứng nhận quyền sử dụng đất” của bà Hoàng Thị Mỡn,

hủy phần diện tích đất 576m² tại thửa số 43 do Ủy ban nhân dân huyện Vĩnh Lộc cấp cho bà Hoàng Thị Mơn ngày 15/11/1994. Chấp nhận nội dung khởi kiện của các bà Vành, Vạnh, Liên về việc “Yêu cầu chia di sản thừa kế” của ông Núi và bà Vành theo pháp luật. Xác định di sản của ông Núi, bà Vành để lại là 464,625m² đất ở trị giá 92.925.000 đồng; 01 nhà gỗ 03 gian trị giá 7.480.000 đồng và 01 sân gạch trị giá 472.800 đồng, tổng trị giá di sản là 100.877.800 đồng. Những người thừa kế gồm 6 người, chia công sức cho anh Dữ 4.877.800 đồng, di sản còn lại là 96.000.000 đồng chia đều cho 06 kỳ phần, mỗi kỳ phần được hưởng 16.000.000 đồng tương đương với diện tích đất mỗi kỳ phần được hưởng, anh Dữ được hưởng kỳ phần thừa kế của bà Mơn, anh Dữ thanh toán chênh lệch cho các thừa kế khác.

Sau khi Bản án có hiệu lực pháp luật, các đương sự có đơn đề nghị, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Thanh Hóa báo cáo đề nghị xem xét Bản án dân sự sơ thẩm theo thủ tục giám đốc thẩm, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội đã ban hành kháng nghị giám đốc thẩm đề nghị hủy bản án sơ thẩm giải quyết lại vụ án.

3. Những vi phạm cần rút kinh nghiệm

3.1. Về đánh giá chứng cứ của Hội đồng xét xử:

Các đương sự đều thừa nhận di sản của 02 cụ để lại là căn nhà gỗ lớn 05 gian và 03 gian nhà ngang sau tại thôn 3, xã Vĩnh Hưng, huyện Vĩnh Lộc, tỉnh Thanh Hóa trên diện tích đất 576m² thuộc thửa đất số 219, tờ bản đồ số 14.

Tại Công văn số 123/BC-UBND ngày 02/05/2019, Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Hưng xác định trong tổng số 576m² đất có khoảng hơn 100m² là diện tích đất sân kho của hợp tác xã nằm trong diện tích đất chia thừa kế như báo cáo của Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Hưng. Theo Biên bản xem xét, thẩm định tại chỗ ngày 22/4/2019 của Tòa án sơ thẩm xác định thửa đất có diện tích 576m². Tuy nhiên, Bản án sơ thẩm nhận định thửa đất đo thực tế chỉ còn 464,625m² và quyết định chia di sản cho các đương sự theo diện tích nêu trên là không có căn cứ, mâu thuẫn với Biên bản xem xét, thẩm định tại chỗ.

3.2. Quyết định của bản án không phù hợp với tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án:

Sau khi bản án sơ thẩm nêu trên có hiệu lực, tại Công văn số 950/CCTHADS ngày 02/12/2020, Cục thi hành án dân sự tỉnh Thanh Hóa đã xác định: Diện tích đất đo vẽ khi thi hành án là 576m², khu đất được giao cho bà Vành, Vạnh, Liên, Bình, Vinh có cạnh phía bắc dài 9,3m giáp phần đất hộ bà Cợn, kéo xuống cạnh phía nam dài 13,2m sẽ cắt xéo ngang qua ngôi nhà gỗ 3 gian nằm trên đất, việc Bản án tuyên như vậy nếu thi hành sẽ cắt xéo ngôi nhà ảnh hưởng tới lợi ích của các đương sự, do hiện trạng đất, tài sản không đúng với quyết định của bản án là trên phần đất

được chia cho 05 bà có 01 nhà gỗ 03 gian.

Như vậy, Tòa án nhân dân tỉnh Thanh Hóa chưa xác định chính xác diện tích đất là di sản thừa kế, phần nhận định và quyết định của bản án mâu thuẫn với các tài liệu có trong hồ sơ vụ án là Biên bản xem xét thẩm định tại chỗ và các tài liệu do Cục thi hành án dân sự tỉnh Thanh Hóa cung cấp. Việc thi hành án xâm phạm đến lợi ích của các đương sự và không thể thi hành án được.

Với những vi phạm nêu trên, tại Quyết định giám đốc thẩm số 09/2022/DS-GĐT ngày 25/02/2022 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội đã quyết định: Chấp nhận toàn bộ kháng nghị giám đốc thẩm của Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội, hủy toàn bộ bản án sơ thẩm để giải quyết lại theo thẩm quyền.

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để các Viện kiểm sát địa phương nghiên cứu, vận dụng, rút kinh nghiệm nhằm làm tốt hơn nữa công tác kiểm sát giải quyết án dân sự.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng PVTVKSTCphụ trách (đề b/c);
- Đ/c Viện trưởng VC1 (đề b/c);
- Vụ 9 VKSNDTC, VCC2, VCC3;
- VKSND 28 tỉnh, TP khu vực phía Bắc;
- Lưu: VPTH-VC1, VPV2-VC, HSKS.

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Phạm Văn Hòa

